

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2021

aruandeaasta lõpp: 31.12.2021

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus

registrikood: 90012202

aadress: Parda tn 4
Tallinn
Harju maakond
10151

telefon: +372 6445148

faks: +372 6465148

e-posti aadress: info@humanrights.ee

veebilehe aadress: www.humanrights.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	20
Bilanss	20
Tulemiaruanne	21
Rahavoogude aruanne	22
Netovara muutuste aruanne	23
Raamatupidamise aastaaruande lisad	24
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	24
Lisa 2 Raha	25
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	25
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	26
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	26
Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	26
Lisa 7 Annetused ja toetused	28
Lisa 8 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	29
Lisa 9 Tööjõukulud	29
Lisa 10 Seotud osapooled	29
Aruande allkirjad	30
Vandeaudiitori aruanne	31

INIMÕIGUSTE
KESKUS

Tegevusaruanne 2021

Taust

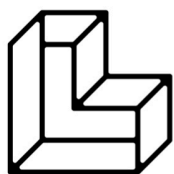
Missioon ja visioon

Eesti Inimõiguste Keskus (EIK) on sõltumatu valitsusväline inimõigusorganisatsioon.

Eesti Inimõiguste Keskus tegutseb selle nimel, et luua üheskoos iga inimese inimõigusi austav Eesti. Keskuse visioon aastaks 2025 on, et Eesti on avatud ühiskond, kus inimõigused on olulised ja riiklikult tagatud ning iga inimene teab, et tema ja teiste õigused väärivad kaitsmist.

EIK korraldab oma tegevust olenevalt ühiskondlikest vajadustest. Praegu on meie fookuses võrdne kohtlemine ja mitmekesisuse edendamine, varjupaigataotlejate ja pagulaste inimõigused, andmekaitse ja digitaalõigused ning võitlus vaenu vastu. Oleme Eesti mitmekesisuse kokkuleppe koordinaatorid. Jälgime üldist inimõiguste olukorda Eestis ja avaldame alates 2007. aastast selle kohta aruandeid.

Liikmelisus

**CIVIL
LIBERTIES
UNION FOR
EUROPE**

European Network Against Racism
Réseau européen contre le racisme
Europäisches Netz gegen Rassismus

INACH
bringing the online in line with human rights

**International
Detention Coalition**
Human rights for detained refugees,
asylum seekers and migrants

ELi põhiõiguste ameti põhiõiguste platvorm, ELi mitmekesisuse kokkulepete platvorm, ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogu.

EMSL
Vabaliit

**VÕRDSE
KOHTLEMISE
VÕRGUSTIK**

Arengukoostöö Ümarlaud

Avatud
Valitsemise
Partnerlus

Eesti Inimõiguste Keskus on ÜRO pagulasameti UNHCR rakenduspartner Eestis.

UNHCR
The UN Refugee Agency

Sissejuhatus

Inimõiguste keskuse 2021. aasta jaanuaris vastu võetud uus strateegia on tulvil väljakutseid. Selleks et viie aastaga kõik ambitsioonikad eesmärgid täituksid, tuli juba aasta alguses täistuuridel tööle asuda.

Aasta tegevusplaani lähemalt vaadates oli selge, et ilma lisatööjõuta me kõike plaanitud ellu viia ei jõua. Hakkasime otsima assistenti. Motiveeritud kandidaate oli palju ja konkurss edukas – meie tiimiga liitus assistent Juss ning tema asemel aasta teises pooles Joosep.

Jaanuaris vahetus valitsus ja otsene oht inimõigustele oli möödas. Saatsime võrdse kohtlemise võrgustiku nimel koalitsiooniläbirääkimisi pidavate erakondade esindajatele ettepanekud inimõiguste edendamiseks Eestis. Samuti tutvustasime ÜRO Inimõiguste Nõukogus Eesti kolmanda korralise inimõiguste ülevaatuse eelistungil teistele maailma riikidele siinseid inimõiguste olukorra kitsaskohti.

Suve alguses lisandus keskuse tegevusvaldkonda kauaoodatud andmekaitse ja digiõiguste temaatika. Uus kolleeg Mari-Liis hakkas keskuses tegelema andmekaitseteemalise huvikaitsega igal tasandil: ta nõustab inimesi, kelle õigusi on rikutud; on partneriks riigile, tehes ettepanekuid ja kommenteerides seaduseelnõusid; otsib strateegilisi kaasusi, et inimõiguste rikkumised kohtu abil lõpetada, ning suurendab avalikkuse teadlikkust andmekaitsest.

Aasta lõpul täienes meie nõukogu kahe uue liikme võrra. Andi Hektor ja Toomas Käbin alustasid oma kolmeaastast tegevust panustamaks inimõiguste keskuse töösse. Detsembris tutvustasime keskuse uut logo ja inimõiguste päeval avaldasime järjekorras juba kümnenda inimõiguste aruande.

Üksi ei suudaks me oma strateegiliste eesmärkideni jõuda, kuid sellele saab kaasa aidata igaüks. Meie oleme vaid vahend, et kõik soovijad saaksid oma annetuse või vabatahtliku tööga olla osa inimõigusliikumisest, mille eesmärk on püüelda üheskoos iga inimese õigusi austava ühiskonna poole.

Tõeline rõõm on tõdeda, et teid on iga aastaga üha rohkem!

Egert Rünne

juhataja

Inimesed

2021. aastal oli EIKis kaheksa täistööajaga töökohta. 2021. aastal töölepinguga tööl olnud töötajad:

- Kelly Grossthal (strateegilise hagelemise valdkonna juht),
- Liina Rajaveer (mitmekesisuse ja kaasatuse valdkonna juht),
- Liina Laanpere (õigusekspert, tõlk),
- Markus Hallang (pagulasvaldkonna jurist),
- Mirjam Savioja (kommunikatsioonijuht),
- Uljana Ponomarjova (pagulasvaldkonna juht, võrdse kohtlemise võrgustiku koordinaator),
- Egert Rünne (juhataja),
- Joosep Nahkor (assistent alates oktoobrist 2022),
- Juss Särekanno (assistent kuni oktoobrini 2022).

Lisaks töölepinguga töötavatele töötajatele olid oma oskustega aasta jooksul abiks ka käsunduslepinguga töötajad. Samuti kasutas EIK strateegiliste kaasuste raames advokaadibüroode teenuseid. Keskuse töösse panustas ka kolmkümmend kuus vabatahtliku ja üks praktikant.

Eesti Inimõiguste Keskuse nõukokku kuulus 2021. aasta lõpus kuus liiget: Katrin Merike Nyman-Metcalf, Jevgeni Krištafovitsš, Piret Mårtensson, Andi Hektor, Märt Väljataga, Paloma Krööt Tupay ja Toomas Käbin.

Inimõiguste keskusele osutab raamatupidamisteenust Ernst & Young Baltic AS.

Lühikokkuvõte

INIMÕIGUSTE
KESKUS

Aasta 2021

1

uus tegevusvaldkond

16

projekt

8

täiskohaga töötajat

2

uut nõukogu liiget

116

nõustamist

9

strateegilist
pagulasvaldkonna
kaasust

3

uut inimõiguste
saadikut

36

vabatahtlikku

3

strateegilist võrdse
kohtlemise kaasust

Värske avaliku
arvamuse uuring
LGBT+ teemadel

10.

inimõiguste aruanne

9

uuringut Euroopa Liidu
Põhiõiguste Ametile

4

vaenukõne
monitooringut

1 häkaton

17

mitmekesisuse
kokkulepe

uut liitunud organisatsiooni

300+

osalejat erinevatel
mitmekesisuse
teemaüritustel

6

uut mitmekesisuse
nõustajat

Tähistasime mitmekesisuse
päeva ja Euroopa
mitmekesisuse kuud

mitmekesisuse
päev

EU
DIVERSITY
MONTH

16

seminari ja koolitust

3

uut teemat
inimõiguste giidis

7

arvamusartiklit

Avasime
e-poe!

198

meediakajastust

27 979

eurot

11

pressiteadet

140

püsiannetajat

Strateegiline hagelemine

Kaks uut strateegilist kaasust:

1. Seksuaalsest ahistamisest teatamine. Toetame kohtus noort sportlast Miiat, kes andis kogetud seksuaalsest ahistamisest konfidentsiaalselt teada koolijuhile ja kellele treener esitas seetõttu laimukaebuse koos kahjuhüvitise nõudega. Seksuaalne ahistamine on raske inimõiguste rikkumine ja juhtunust peab saama usalduslikult rääkida kartmata, et see toob kaasa koolitee katkemise, tagakiusamise, taasohvrustamise, valesüüdistused või teised ebameeldivad tagajärjed.
2. Kodakondsuse saamine. Asusime kohtus kaitsma juba kümnendi koos perega Eestis elanud Mohammedit, kellele riik ei anna kodakondsust. Nimelt ei või Eesti kodanikul olla samal ajal mõne muu riigi kodakondsust, kuid oma Süüria kodakondsusest vabaneda on Mohammedil praktiliselt võimatu. Keskus leiab, et Eesti kodanikuks saamist ei tohi takistada see, et sünniriik inimest kodakondsusest ei vabasta. Igal perekonnal on õigus turvalisele kooslusele ning kodakondsuse saamine on oluline Mohammedi ja tema pere õiguste tagamiseks.

Teised aktiivsed kaasused:

1. Väljendusvabadus ja õigus teha petitsioone. Meie poole pöördus 2020. aastal kunstnik, üliõpilane ja kodanikuaktivist Katrina, kelle raadio Sky Plus saatejuht Alari Kivisaar oli andnud kohtusse, süüdistades Katrinat laimamises. Juunis alustas Katrina avalikku petitsiooni Kivisaare raadioeetrist eemaldamiseks, et kaitsta põhiõiguslikke väärtusi ja seista vastu vähemusi alavääristavale ebaõiglusele. Selle strateegilise kohtuvaidluse laiem eesmärk on arutleda väljendusvabaduse kui ühe olulise inimõiguse olemuse ja piiride üle, sh õiguse üle koostada petitsioone. Esimene kohtuistung toimub aastal 2022.

Kokku oli 2021. aastal sisulisi pöördumisi 60 (sh pöördumised, millest said strateegilise hagelemise kaasused). Pöördumised jagunesid temaatiliselt, nende seas oli esikohal koosluseaduse rakendussätete puudumisega seotud probleemid. Lisaks nõustasime ealise diskrimineerimise, COVID-19 kriisi, töökeskkonna ja ahistamise teemadel.

2021. aastal toetasid valdkonna tegevusi inimõiguste keskuse annetajad ja sotsiaalministeerium.

Võrdne kohtlemine

Võrdse kohtlemise võrgustik

Jaauanaris saatsime võrdse kohtlemise võrgustiku nimel koalitsiooniläbirääkimisi pidavate erakondade esindajatele kirja, milles võrgustik esitas ettepanekud inimõiguste edendamiseks Eestis.

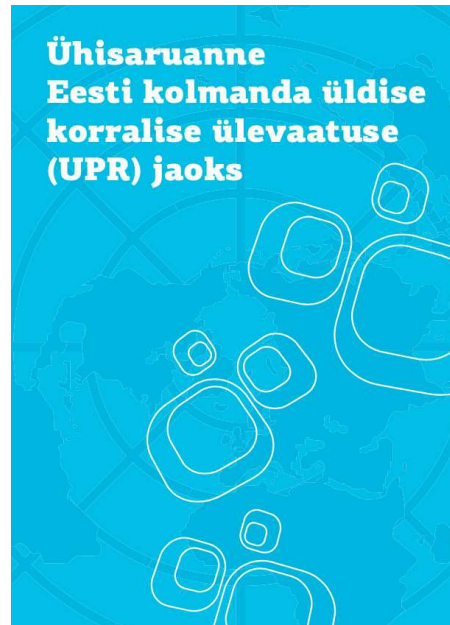
Kevadel uurisime Eesti inimeste kogemusi üüriturul diskrimineerimise kohta. Saime üle kümne loo, mis aitavad tulevikus meid huvikaitsetöös.

2020. aasta oktoobris esitas võrdse kohtlemise võrgustik ÜRO-le Eesti kolmanda korralise ülevaatuse jaoks inimõiguste olukorrast variraporti. 2021. aasta märtsis tutvustas keskuse jurist ja võrgustiku koordinaator Uljana Ponomarjova koos partneritega valminud raportit nii välisriikidele kui ka Eesti poliitikakujundajatele.

2021. aastal liitus võrdse kohtlemise võrgustikuga kaks uut organisatsiooni: MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskus ning URALIC Keskus. Seega oli aasta lõpuks võrgustik üheteistliikmeline – eespool mainitutele lisaks kuulusid sinna ka Eesti Inimõiguste Keskus, Eesti LGBT Ühing, Eesti Noorteühenduste Liit, Eesti Puuetega Inimeste Koda, Eesti Vegan Selts, Lastekaitse Liit, Oma Tuba, MTÜ Eesti Pagulasabi ja Eesti Üliõpilaskondade Liit.

2021. aastal rahastas võrgustiku tegevusi Euroopa Majanduspiirkonna toetuste Aktiivsete Kodanike Fond, mille operaatoriks Eestis on Avatud Eesti Fond koostöös Vabaühenduste Liiduga ning sotsiaalministeerium.

**Ühisaruanne
Eesti kolmanda üldise
korralise ülevaatuse
(UPR) jaoks**

Vaenukõne ja vaenukuriteod

OpCode – online vaenukõne vastu

Koostöös välispartneritega toimus 14.–16. veebruaril rahvusvaheline konverents „My Hateful Valentine. An International Conference on Gender based Hate-Speech“, mille fookuses oli soopõhine diskrimineerimine ja vaenukõne.

19.–21. märtsil toimus teine rahvusvaheline vaenukõne tuvastamise ja modereerimise häkaton Code Against Hate 2.

26. oktoobril korraldasime seminari ajakirjanikele, kommunikatsiooniinimestele, juristidele ja vabaihendustele. Seminaril tutvustasime inimõiguste keskuse erinevaid tegevusi, nagu OpCode'i projekt ja selle tulemused, lisaks kuulati ettekannet, kus õigusteadlane ja inimõiguste keskuse nõukogu esinaine Katrin Nyman-Metcalf avas põhjalikumalt vaenukõne teema erinevaid tahke nii õiguslikust kui ka ühiskondlikust vaatest.

Projekti kaasrahastas Euroopa Komisjon õiguste, võrdõiguslikkuse ja kodakondsuse programmi (2014–2020) kaudu ja Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Aktiivsed Euroopa kodanikud vaenukõne vastu

Oktoobri lõpus korraldasime Tallinnas sisuka ja kaasahaarava vaenukõneteemalise seminari, kus osales üle 30 noore Lätist, Leedust, Suurbritanniast ning Eesti eri paigust.

Seminar oli läbivalt planeeritud kaasavana, kasutades selleks erinevaid mitteformaalse õppe meetodeid. Tutvustasime noortele lühidalt ka vaenukõne ja sõnavabaduse teema põhilisi teoreetilisi pidepunkte. Noored mõtlesid aktiivselt kaasa, küsisid ja ütlesid julgelt sõna sekka.

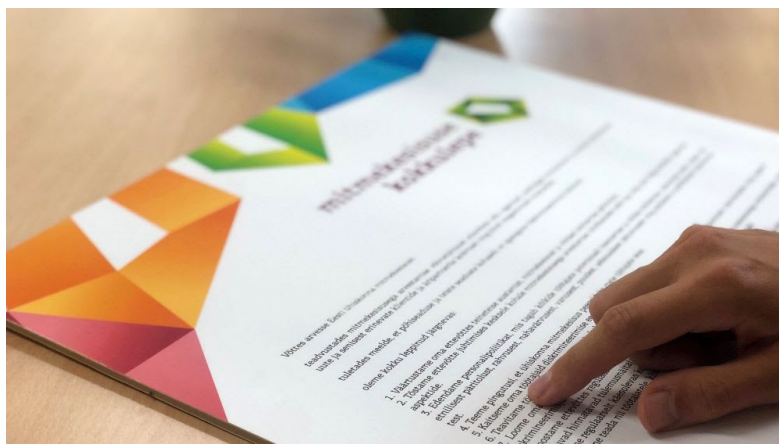
Projekti rahastas Euroopa Liidu programm „Kodanike Euroopa“.

Mitmekesisus ja kaasatus

Mitmekesisuse kokkuleppe võrgustik

Mitmekesisuse kokkuleppe on vabatahtlik lepe, millega liitudes kinnitab ettevõtte, vabaiühendus või avaliku sektori organisatsioon, et austab inimeste mitmekesisust ja väärtustab võrdse kohtlemise põhimõtet nii oma töötajate, klientide kui ka koostööpartnerite seas. Liituvad organisatsioonid teavad, et mitmekesisem töötajaskond ja kaasav, inimkeskne juhtimine toovad kasu nii organisatsioonile kui ka kõigile seal töötavatele inimestele.

mitmekesisuse
kokkuleppe

2021. aastal toimus kaks mitmekesisuse kokkuleppe liitumisüritust. Kevadel liitus kokkuleppega 10 Eesti ettevõtet ja organisatsiooni. Oma pühendumust kinnitasid Audit Advisory, Breakwater Technology, Circle K, DesignTours, Fujitsu, GoodNews Communication OÜ, Kliimamarket, Eesti Lennuakadeemia, Maxima ja Tartu Rahvusvaheline Maja.

Sügisel liitumisüritusel tegid suure väärtuspõhise sammu seitse organisatsiooni: Compensa Elukindlustus, DHL Logistics, Inission, JK Tallinna Kalev, Fintech Legal Center, Solis Biodyne ja YFU Eesti.

Eestis on kokkuleppega liitunud seega juba 147 organisatsiooni.

Lisaks korraldame mitmekesisuse kokkuleppe võrgustikule seminare ja koolitusi palgalõhest, mitmekesisusest töökohal, pagulaste kaasamisest ning vägivallatust suhtlemisest.

2021. aastal toetas valdkonna tegevusi sotsiaalministeerium.

Mitmekesisuse päev

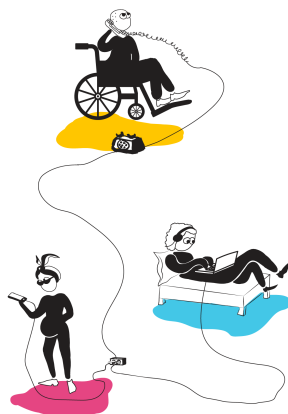
Mai on Euroopa mitmekesisuse kuu, mille ühise tähistamisega on liitunud kümned Euroopa riigid. Eestis oli mitmekesisuse kuu tippsündmuseks 12. mail toimuv mitmekesisuse päev. Mitmekesisuse kuu Eestis avas 6. mail vestlusõhtu Daryl Davisega. Arutelu „Dialoogiga rassismi vastu“ vedas portaali Estonian World asutaja ja peatoimetaja Silver Tambur.

Mitmekesisuse päeva populariseerimiseks koostati mitmekesisuse ja võrdse kohtlemise teemaline viktoriin, kus osales üle 700 inimese.

Mitmekesisuse päeva tähistas 12. mail üle 40 ettevõtte. Samal päeval toimus ka veebiarutelu „Kuidas teha nii, et Eestis oleks kõigil hea olla“.

Mitmekesisus ühendab!

Samuti osalesime PARE veebiseminaril „Hoiakute ja mõtteviisi kujundamine organisatsioonis“ ning Balti mitmekesisuse akadeemia korraldatud seminaril “LGBT: Last battleground for equality?”

2021. aastal toetas valdkonna tegevusi sotsiaalministeerium.

Varjupaigataotlejad ja pagulased

Varjupaigataotlejate õigusabi kättesaadavus ja monitooring

2021. aastal pakkusid keskuse juristid õigusnõustamist 56 varjupaigataotlejale, lisaks käisime koos klientidega 24 varjupaigaintervjuul. Nõustatud varjupaigataotlejad olid pärit Venemaalt, Valgevenest, Türgist, Süüriast, Ukrainast, Nigeeriast, Egiptusest, Afganistanist, Iraanist, Sudaanist, Hongkongist, Palestiinast, Marokost, Armeenias, Kasahstanist, Iraagist, Bangladeshist ja Indiast. Peale nõustamise pakkusid juristid taotlejatele varjupaigamenetluse jooksul ka esindust ning aitasid koguda tõendeid ja päritoluriigi informatsiooni.

Samuti nõustasid keskuse juristid kahtekümnet rahvusvahelise kaitse saanud isikut (pagulast ja täiendava kaitse saajat) Venemaalt, Iraanist, Süüriast, Türgist, Tadžikistanist, Afganistanist, Palestiinast, Sudaanist ja Egiptusest. Nõustamiste peamiseks teemadeks olid perekonna taasühinemine, dokumentide ja kodakondsuse taotlemisega seotud küsimused.

Keskuse juristid algatasid pagulasvaldkonnas üheksa strateegilist kaasust seoses varjupaigataotluste tagasilükkamisega ja varjupaigataotlejate kinnipidamisega.

Lisaks korraldasid keskuse juristid kaks seirevisiiti kinnipidamiskeskusesse (Soodevahes) ning kaks seirevisiiti Vao ja Vägeva varjupaigataotlejate majutuskeskustesse. Kogutud info põhjal tegid juristid vajadusel sekkumisi, et tagada varjupaigataotlejate ja rahvusvahelise kaitse saanud isikute õigusi.

2021. aastal valmis meil ka lühike kaardistus pagulaste palkamisest Eesti tööturul tööandjate ja tuge pakkuvate organisatsioonide vaatepunktist. Kaardistuse eesmärk oli anda ülevaade Eesti tööturust pagulaste kaasamise aspektist, täpsemalt tööandjate kogemustest varjupaigataotlejate või pagulaste palkamisel ja toetamisel.

2021. aasta pagulasvaldkonna tegevused viidi läbi koostöös ÜRO Pagulasametiga (UNHCR).

Privaatsus ja andmekaitse

Alates juunist lisandus inimõiguste keskuse tegevusvaldkonda andmekaitse ja digiõigus. Kolme aasta jooksul töötame välja valdkonna, kus tegeleme andmekaitseteemalise huvikaitsega igal tasandil: nõustame inimesi, kelle õigusi on rikutud, oleme partneriks riigile, tehes ettepanekuid ja kommenteerides seaduseelnõusid, otsime strateegilisi kaasusi, et inimõiguste rikkumised kohtu abil lõpetada, ning suurendame koolituste ja läbimõeldud kommunikatsiooniga avalikkuse teadlikkust andmekaitsest.

2021. aasta teine pool läks tegevuste ettevalmistamisele, et 2022. aastal valdkonnaga juba täies mahus tegeleda.

2021. aastal toetas valdkonna tegevusi LUMINATE.

Inimõigused Eestis

Inimõiguste aruanne

10. detsembril tutvustasime värsket inimõiguste aruannet, mis käsitleb arengut aastatel 2020–2021. Ekspertide hinnangul oli Eestis inimõiguste olukord viimase kahe aastaga läinud halvemaks.

Esimest korda kajastati aruandes sotsiaalseid inimõigusi ja koroonapandeemia ajal rakendatud piiranguid. Aruandlusperioodil mõjutasid COVID-19 piirangud liikumis-, kogunemis- ja ühinemisevabadust, õigust era- ja perekonnaelu austamisele, õigust haridusele, samuti õigust tegeleda ettevõtlusega. Aruandes leiti, et põhiõiguste ja -vabaduste piirangud ei ole küll olnud ebaproportsionaalsed, kuid ametnike ja poliitikute põhjendused neile ei ole olnud alati selged ega mõistetavad.

Aruandes „Inimõigused Eestis 2022“ on 14 peatükki, mille autorid on valitsusest sõltumatud eksperdid erinevatest organisatsioonidest. Tervikanalüüsis käsitlevad spetsialistid muu hulgas rahvusvähemuste, pagulaste, varjupaigataotlejate ja puuetega inimeste olukorda, samuti näiteks kogunemisevabaduse, õigusemõistmise ja sõnavabaduse teemasid.

Inimõiguste keskus annab annetuste toel inimõiguste aruannet välja 2007. aastast. Seekordne kogumik oli järjekorras kümnes ning ilmus eesti, inglise ja vene keeles.

LGBT-teemaline avaliku arvamuse uuring

9. juunil avaldasime järjekorras neljanda avaliku arvamuse uuringu LGBT õiguste teemadel. Inimõiguste keskus on LGBT-teemalisi avaliku arvamuse uuringuid avaldanud 2012. aastast. Küsitlusi viib iga kahe aasta tagant läbi Turu-uuringute AS ja 2021. aasta uuring oli järjekorras viies Eesti mahukaim LGBT õigusi puudutav aruanne.

Uuring näitas, et Eesti elanike hoiakud on muutunud palju positiivsemaks ja aina enam inimesi toetab LGBT õigusi, 64 protsenti Eesti inimestest toetab kooseluseadust. See on 15 protsendipunkti enam kui kaks aastat tagasi. Kiiduväärselt suurenes ka kooseluseaduse pooldajate arv nii eesti- kui ka muukeelse elanikkonna hulgas.

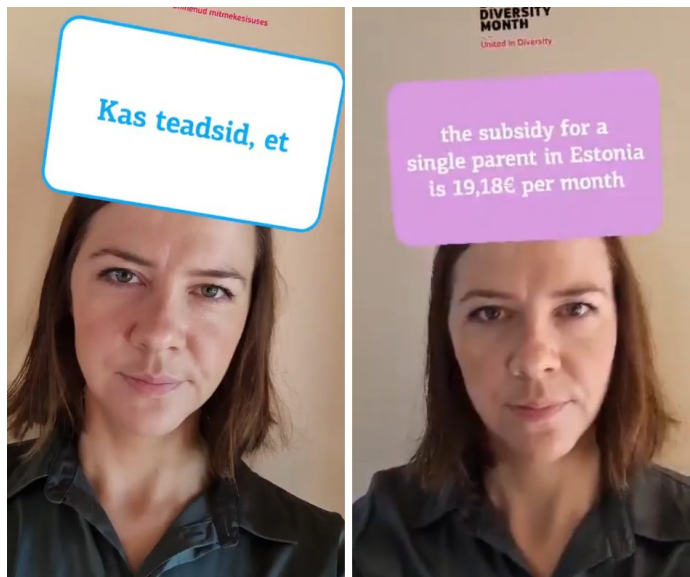

2021. aastal toetas uuringu koostamist sotsiaalministeerium.

Inimõiguste saadikud ja vabatahtlikud

Aasta alguses laiendasime inimõiguste saadikute võrgustikku. Leidsime uued inimõiguste saadikud Läänemaale, Raplamaale ja Järvamaale. 2021. aasta seisuga on meil juba kaheksa inimõiguste saadikut, kes soovivad oma kogukonnas inimõigusi edendada.

Euroopa mitmekesisuse kuu finaalsiks löid inimõiguste saadikud ägedad Instagram story filtrid, mis jagasid kasutajaga põnevaid fakte mitmekesisusest.

13.–14. juunil leidis aset saadikute ühisüritus, kus toimus saadikute võrgustiku ja tegemiste tagasisidestamine ja ideekorje tulevikuks. Teisel päeval korraldati meeskonnakoolitus, et saadikute võrgustik veel tugevam oleks.

Lisaks inimõiguste saadikute võrgustikule on laienenud ka meie vabatahtlike võrgustik. 2021. aasta lõpuks oli võrgustikus juba üle neljakümne vabatahtliku.

Saadikute programmi arendamist toetas Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Inimõiguste giid

On oluline, et iga inimene teaks, et tema ja teiste õigused väärivad kaitsmist. Seetõttu peab inimõigusi puudutav teave olema lihtne ja mõistetav ning kõigile kättesaadav. Inimõiguste giid ongi see hariv platvorm, et igaüks meist teaks, mis on inimõigused ja kuidas neid kaitsta.

Veebileht on valminud ja täieneb pidevalt inimõiguste keskuse ning meie partnerite, Läti ja Leedu inimõigusorganisatsioonide koostöös. Giid tutvustab arusaadavas keeles inimõigusi teemade kaupa, pakub abi meie õiguste ja kohustuste mõistmisel erinevates olukordades ning annab nõu, kuhu inimõiguste rikkumise puhul pöörduda või kuidas vajadusel kaebus esitada.

Lisaks veebilehe uuendamisele korraldati projekti raames ametnike ning KOVide ja põhiseaduslike institutsioonide töötajate hulgas ka inimõiguste hariduse teemaline uuring. Uuring on aluseks põhjalikule avaliku sektori inimõiguste hariduse koolitusprogrammile, mis valmib koostöös partneritega Baltimaadest.

Projekt leiab aset Euroopa Liidu Erasmus+ programmi toel.

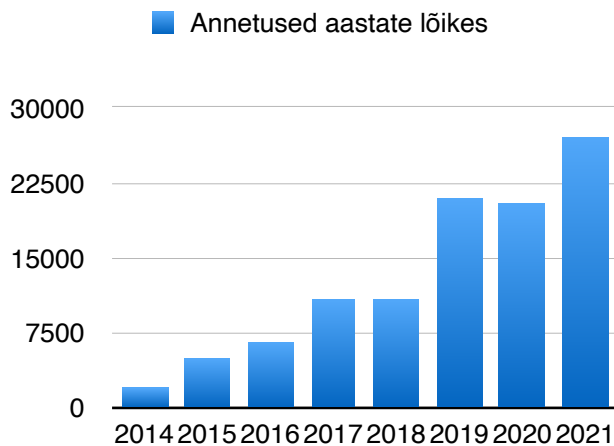
Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti uurimisvõrgustiku FRANET Eesti koordinaator

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) eesmärk on pakkuda põhiõiguste küsimustes abi ja teadmisi Euroopa Liidu ning selle liikmesriikide asjakohastele asutustele ja ametivõimudele, samuti aidata neid meetmete rakendamisel ja asjakohaste tegevuskavade kujundamisel. Koordinaatori ülesanne on tagada ametile Eesti kohta usaldusväärseid, objektiivseid ja võrreldavaid sotsiaal-õiguslikke andmeid põhiõiguste teemadel. Inimõiguste keskuse ja meie partneri Praxise eksperdid tegid 2021. aastal FRANETi võrgustiku liikmena järgnevad uuringud:

- õiguskeskkond ja kodanikuühiskonna organisatsioonide roll põhiõiguste toetamisel Euroopa Liidus;
- laste menetlusõigused kriminaalmenetluses;
- vaktsiinipassi kasutuselevõtt;
- kinnipidamistingimused;
- põhiõiguste aastaaruanne;
- ELi põhiõiguste harta rakendamine;
- sotsiaalsed õigused ja võrdsus COVID-19 pandeemiast taastumise kontekstis.

Annetused

Keskus kogus 2021. aastal annetusi 27 978 eurot, mida on 37 protsenti rohkem kui eelneval aastal. Kokku annetas aasta jooksul inimõiguste keskusele üle 300 inimese. Rõõm on ka tõdeda, et üha rohkem ettevõtteid on omaalgatuslikult hakanud keskuse tööd toetama.

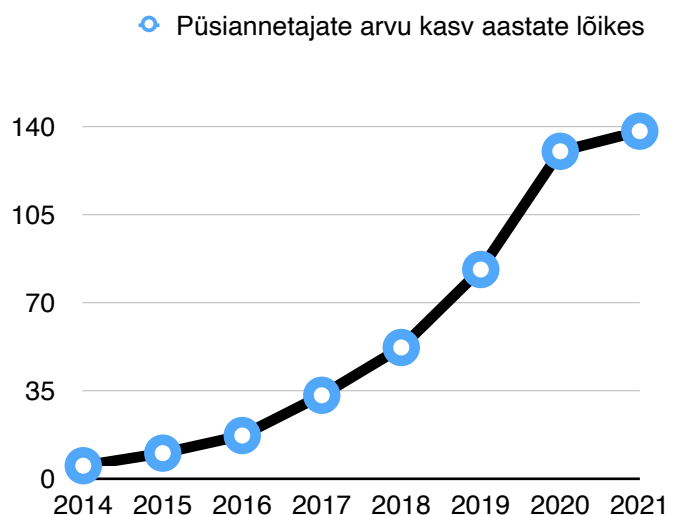
Võrreldes 2021. aastaga ei ole püsiannetajate hulk märkimisväärselt suurenenud ja seega on 2022. aastal üheks suurimaks eesmärgiks püsiannetajate hulga kasvatamine.

Lisaks avasime aasta esimesel poolel e-poe, kus müüme inimõiguste keskuse toetajasärke ja sokke, mida kandes saavad kõik näidata, et nad panustavad Eestisse, kus igäihe inimõigused on kaitstud.

Mis me kogutud annetustega tegime?

- Tasusime kahe strateegilise kaasuse õigusabi kulud.
- Andsime välja aruande "Inimõigused Eestis".

Tänu annetustele on keskusel võimalik hoida ka rahalist puhvrit, et kriitilisel ajal ei jääks töö seisma ning saaksime ühiskonnas toimuvatele muutustele kohe reageerida.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	234 967	153 920	2
Nõuded ja ettemaksed	29 416	42 442	3
Kokku käibevarad	264 383	196 362	
Kokku varad	264 383	196 362	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	20 328	9 684	5
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	148 489	148 466	6
Kokku lühiajalised kohustised	168 817	158 150	
Kokku kohustised	168 817	158 150	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	13	13	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	38 199	20 719	
Aruandeaasta tulem	57 354	17 480	
Kokku netovara	95 566	38 212	
Kokku kohustised ja netovara	264 383	196 362	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	412 171	260 577	7
Tulu ettevõtlusest	49 526	78 295	
Kokku tulud	461 697	338 872	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-390 621	-307 991	8
Mitmesugused tegevuskulud	-14 931	-13 295	
Kokku kulud	-405 552	-321 286	
Põhitegevuse tulem	56 145	17 586	
Intressitulud	21	20	
Intressikulud	0	-126	
Muud finantstulud ja -kulud	1 188	0	
Aruandeaasta tulem	57 354	17 480	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	56 145	17 586	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	13 026	-39 777	3
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	10 644	-1 341	5
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	436 450	271 057	6
Kokku rahavood põhitegevusest	516 265	247 525	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	21	20	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	21	20	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Muud laekumised finantseerimistegevusest	1 209	0	
Muud väljamaksed finantseerimistegevusest	-437 637	-282 446	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-436 428	-282 446	
Kokku rahavood	79 858	-34 901	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	153 920	188 821	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	79 858	-34 901	
Valuutakursside muutuste mõju	1 189	0	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	234 967	153 920	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2019	13	20 719	20 732
Aruandeaasta tulem	0	17 480	17 480
31.12.2020	13	38 199	38 212
Aruandeaasta tulem	0	57 354	57 354
31.12.2021	13	95 553	95 566

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutuse raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardi nõuetega, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

Sihtasutuse majandusaasta vältab 1. jaanuarist 31. detsembrini.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist.

Sihtasutus on koostanud täismahus majandusaasta aruande.

Raamatupidamise aastaaruanne on eurodes.

Raha

Raha ja selle lähenditena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes pangakontode jääke ja raha kassas.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse tavapärase põhitegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Individuaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, muud lühiajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühiajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates aruandekuupäevast; või sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel ja sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustisena.

Seotud osapooled

Sihtasutuse aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

1. asutajaid;
2. tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
3. eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Raha kassas	195	195
Raha pangakontodel	234 772	153 725
Kokku raha	234 967	153 920

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	1 000	1 000	
Ostjatelt laekumata arved	1 000	1 000	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	11 110	11 110	4
Muud nõuded	17 306	17 306	
Viitlaekumised	17 306	17 306	6
Kokku nõuded ja ettemaksed	29 416	29 416	
	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	8 750	8 750	
Ostjatelt laekumata arved	8 750	8 750	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6 532	6 532	4
Muud nõuded	27 160	27 160	
Viitlaekumised	27 160	27 160	6
Kokku nõuded ja ettemaksed	42 442	42 442	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2021		31.12.2020	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	0	2 417	0	2 154
Erisoodustuse tulumaks	0	102	0	55
Sotsiaalmaks	0	4 480	0	3 924
Kohustuslik kogumispension	0	386	0	233
Töötuskindlustusmaksed	0	318	0	280
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11 110	0	6 532	0
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11 110	7 703	6 532	6 646

Lisainformatsioon lisas 3 ja 5.

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	6 645	6 645	
Võlad töövõtjatele	2 283	2 283	
Maksuvõlad	7 703	7 703	4
Muud võlad	3 697	3 697	
Muud viitvõlad	3 697	3 697	
Kokku võlad ja ettemaksed	20 328	20 328	

	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	3 038	3 038	
Võlad töövõtjatele	0	0	
Maksuvõlad	6 646	6 646	4
Muud võlad	0	0	
Muud viitvõlad	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	9 684	9 684	

Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

	31.12.2019		Laekunud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2020		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
PONGO	0	6 847	9 206	-32 367	16 314	0	
SPEAK	0	8 451	0	-11 951	3 500	0	
CODE	0	66 215	0	-22 612	0	43 603	
DIVW	0	32 356	5 599	-30 412	0	7 543	
EGUI	0	163	6 700	-5 671	0	1 192	
FRA	0	593	31 210	-21 414	0	10 389	
MÄRGIS	0	12 836	35 000	-13 224	0	34 612	
REGIO	0	12 496	9 997	-12 457	0	10 036	
UNHCR	0	244	50 976	-51 220	0	0	
VÕIVIK	0	19 528	15 132	-42 006	7 346	0	
ERAS	0	0	5 958	-700	0	5 258	
ROMA	0	0	2 240	-110	0	2 130	
HMNS	0	0	97 567	-63 864	0	33 703	
CODEOF	0	0	1 472	-1 472	0	0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	159 729	271 057	-309 480	27 160	148 466	
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	0	159 729	271 057	-309 480	27 160	148 466	

	31.12.2020		Laekunud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2021		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
PONGO	16 314	0	16 159	-155	0	0	
SPEAK	3 500	0	3 870	0	0	370	
CODE	0	43 603	0	-26 412	0	17 191	
DIVW	0	7 543	6 422	-12 476	0	1 489	
EGUI	0	1 192	0	-18 498	17 306	0	3
FRA	0	10 389	65 679	-53 219	0	22 849	
MÄRGIS	0	34 612	13 105	-47 717	0	0	
REGIO	0	10 036	1 437	-11 473	0	0	
UNHCR21	0	0	68 072	-67 997	0	75	
VÕIVIK	7 346	0	31 144	-17 333	0	6 465	
ERAS	0	5 258	5 957	-11 148	0	67	
ROMA	0	2 130	0	0	0	2 130	
HMNS21	0	33 703	91 634	-124 033	0	1 304	
UKRA	0	0	21 927	-1 772	0	20 155	
ARUANNE22	0	0	2 501	-1 996	0	505	
LUMIN	0	0	77 629	-24 530	0	53 099	
MÄRGIS22	0	0	10 000	-8 124	0	1 876	
PÜSI	0	0	5 923	0	0	5 923	
SAADIK	0	0	14 991	0	0	14 991	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	27 160	148 466	436 450	-426 883	17 306	148 489	
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	27 160	148 466	436 450	-426 883	17 306	148 489	

Veerus Kajastatud tulemiaruanandes on kajastatud korrigeerimisi tulenevalt projektide lõppemisest summas 36 262 eurot, kus sihtfinantseerijad on lubanud kasutada rahastuse ülejääki muude tegevuskulude katteks ning ülejäänud 49 905 eurot on tulnud ettevõtlusega seotud tuludest.

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2021	2020
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	340 716	231 147
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	71 455	29 430
Kokku annetused ja toetused	412 171	260 577

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2021	2020
Rahaline annetus	412 171	260 577
Kokku annetused ja toetused	412 171	260 577

Lisa 8 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Tööjõukulud	246 939	202 613	9
Mitmesugused bürookulud	64 020	35 085	
Koolituskulud	22 950	14 778	
Ruumide rent üritustel	13 315	6 158	
Üür ja rent	13 045	13 022	
Reklaam	11 951	25 470	
Raamatupidamisteenused	7 200	7 200	
Audit	1 080	0	
Juriidilised kulud	805	0	
Transpordikulud	751	2 382	
Lähetuskulud	240	1 283	
Muud	8 325	0	
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	390 621	307 991	

Lisa 9 Tööjõukulud (eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Palgakulu	185 331	152 641	10
Sotsiaalmaksud	62 727	49 992	
Kokku tööjõukulud	248 058	202 633	
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	246 939	202 613	8
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	9	7	

2020. aasta tööjõukulud summas 20 eurot ja 2021. aasta tööjõukulud summas 1119 eurot on kaetud mittesihtotstarbeliste annetustega.

Lisa 10 Seotud osapooled (eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2021	2020
Arvestatud tasu	32 016	26 592

Lisa nr 9

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 28.06.2022

Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus (registrikood: 90012202) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
EGERT RÜNNE	Juhatuse liige	29.06.2022

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus nõukogule

Oleme üle vaadanud Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2021, nimetatud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta koostatud tulemiaruanne, netovara muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Ülevaadatud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 20 kuni 30.

Juhtkonna vastutus raamatupidamisaruannete eest

Juhtkond vastutab selle eest, et see raamatupidamise aastaaruanne koostatakse ja esitatakse õiglaselt kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks sellise raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis on vaba olulisest, kas pettusest või veast tingitud väärkajastamisest.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kokkuvõtte raamatupidamise aastaaruande kohta. Ülevaatus viidi läbi kooskõlas ülevaatusse töövõtude rahvusvahelise standardiga (ISRE) (Eesti) 2400 (muudetud) *Möödunud perioodide finantsaruannete ülevaatamise teenus*. ISRE (Eesti) 2400 (muudetud) nõuab meilt kokkuvõtte tegemist selle kohta, kas me oleme saanud teadlikuks millestki, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaaruanne tervikuna ei ole kõigis olulistes osades koostatud kooskõlas rakendatava finantsaruandluse raamistikuga. Selle standardi kohaselt oleme ka kohustatud järgima asjaspepuutuvaid eetikanõudeid.

Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kooskõlas ISRE (Eesti) 2400-ga (muudetud) on piiratud kindlust andev töövõtt. Ülevaatus käigus viiakse läbi protseduurid, mis eelkõige tähendab järelepäringute tegemist juhtkonnale ja teistele isikutele majandusüksuses (nagu asjakohane) ja analüütiliste protseduuride rakendamist, ning hangitud tõendusmaterjali hindamist.

Ülevaatus käigus läbiviidud protseduurid on palju vähem mahukad kui rahvusvaheliste auditeerimise standarditega kooskõlas tehtud auditi käigus läbiviidud protseduurid. Seetõttu ei avalda me nende finantsaruannete kohta auditiarvamust.

Kokkuvõtte

Ülevaatus põhjal ei saanud me teadlikuks millestki sellisest, mis paneks meid uskuma, et raamatupidamise aastaaruanne ei esita kõigis olulistes osades õiglaselt Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus finantsseisundit seisuga 31.12.2021 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Anne Nuut

Vandeaudiitori number 485

ANTIMAR Audiitorid OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 195

A. Lauteri tn 5, Tallinn, Harju maakond, 10114

30.06.2022

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Eesti Inimõiguste Keskus (registrikood: 90012202) 01.01.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANNE NUUT	Vandeaudiitor	30.06.2022

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Kodanikuõiguste kaitse ja eestkoste; teatud elanikegrupi huvide kaitse	94991	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6445148
Faks	+372 6465148
E-posti aadress	info@humanrights.ee
Veebilehe aadress	www.humanrights.ee